

PRÁVNÍ PORADNA

Jaké jsou možnosti ukončení ambulantní péče o pacienta při nedodržování termínů kontrol a doporučené léčby?

Problematiku ukončení péče o pacienta upravuje v ustanovení § 48 odst. 2 zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách). Poskytovatel může ukončit péči o pacienta v případě, že prokazatelně předá pacienta s jeho souhlasem do péče jiného poskytovatele. Pacient je v takovém případě srozuměn se změnou ošetřujícího lékaře a s tímto postupem souhlasí. V praxi se ale nejedná o častý postup.

Dále je možné ukončit péči o pacienta, pokud pominou důvody pro poskytování zdravotních služeb. Toto neplatí pro registrujícího poskytovatele zdravotních služeb¹.

Ukončení péče je možné, pokud pacient vysloví nesouhlas s poskytováním veškerých zdravotních služeb. To v praxi činí potíže, neboť pacienti nedodržují termíny kontrol a doporu-

čenou léčbu, ale zpravidla nevyjádří nesouhlas s poskytováním veškerých zdravotních služeb.

Dalším důvodem pro ukončení péče o pacienta je situace, ve které pacient závažným způsobem omezuje práva ostatních pacientů. V ambulantní péči je však velmi problematické tuto skutečnost písemně doložit.

S ohledem na Váš dotaz se jeví jako nejpravděpodobnější aplikace tohoto ustanovení zákona. Důvodem pro ukončení péče o pacienta může být skutečnost, že pacient úmyslně a soustavně nedodržuje individuální léčebný postup, pokud s poskytováním zdravotních služeb vyslovil souhlas, nebo se neřídí vnitřním řádem a jeho chování není způsobeno zdravotním stavem.

Důvodem pro ukončení péče o pacienta může být situace, kdy pacient přestane poskytovat součinnost nezbytnou pro další poskytování zdravotních služeb. To však neplatí, pokud poskytování součinnosti souvisí s jeho zdravotním stavem.

U všech výše uvedených podmínek pro ukončení péče o pacienta je třeba zdůraznit, že ukončením péče nesmí dojít k bezprostřednímu ohrožení života nebo k vážnému poškození zdraví pacienta.

Zákonná úprava však klade ještě další požadavky. Pokud by mělo být důvodem pro ukončení péče o pacienta omezování práv ostatních pacientů, nebo úmyslně a soustavně nedodržování léčebného postupu, nedodržování vnitřní-

ho řádu, neposkytování potřebné součinnosti, nelze ukončit péči o pacienta v následujících případech:

- jde-li o pacienta, kterému je třeba poskytnout neodkladnou péči,
- jde-li o porod,
- jde-li o zdravotní služby, které jsou nezbytné z hlediska ochrany veřejného zdraví nebo ochrany zdraví při práci,
- jde-li o krizové situace nebo výkon ochranného léčení nařízeného soudem.

Důvody ukončení péče posuzuje poskytovatel zdravotních služeb, který také vydává pacientovi písemnou zprávu, ve které je uveden důvod ukončení péče.

S ohledem na výše uvedený dotaz je vhodné doporučit poskytovatelům zdravotních služeb, aby do vnitřního řádu stanovili práva a povinnosti pacientů, ale i všech osob vyskytujících se ve zdravotnickém zařízení. Jedním z bodů může být právě dodržování dohodnutých termínů kontrolních a jiných vyšetření. Pokud by pacient vnitřní řád porušil například tím, že nedodrží dohodnuté termíny kontrol, a není-li takové jednání způsobené zdravotním stavem pacienta, může být toto důvodem pro ukončení péče pro porušování vnitřního řádu poskytovatele zdravotních služeb. Pacient však nesmí být ohrožen na životě a nesmí mu hrozit vážné poškození zdraví.

KORESPONDENČNÍ ADRESA AUTORA: JUDr. Šárka Speciánová, sarka.specianova@lf1.cuni.cz
Ústav veřejného zdravotnictví a medicínského práva 1. LF UK
Karlovo náměstí 40, 128 00 Praha

Cit. zkr: Neurol. praxi 2019; 20(2): 149